

DENET VERGİ DUYURU

Duyuru Tarihi : 04.11.2019
Duyuru No : 2019/099
Yayımlandığı Yer : LEBİB YALKIN DERGİSİ -
KASIM 2019 - SAYI : 191

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

5746 SAYILI KANUN KAPSAMINDA SİGORTALI HİZMET LİSTESİNİN BİLDİRİMİNE PRİM VE İKRAMİYELERİN ETKİSİ

İbrahim YALÇINTAŞ
Vergi / Kıdemli Denetçi
ibrahim.yalcintas@bdo.com.tr

ÖZET:

Son dönemlerde 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Kanunundan yararlanan Ar-Ge merkezlerinin sayısında artışlar görülmektedir. Ar-Ge merkezinde çalışan personellerin aylık prim ve hizmet belgesinin beyanında, prime esas kazancının SGK tavan ücretini aşması durumunda Ar-Ge mevzuatıyla yeni tanışan mükellefler tarafında zorluklar yaşanmaktadır.

Bu yazının konusu yaşanan problemleri oluşturan faktörler ve çözümüne yönelik yapılması gerekenlerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 5746 Sayılı Kanun, Ar-Ge, Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi , 2009/21 SGK Genelgesi , 2008/85 SGK Genelgesi

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2018 yılında 9 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 160'dan fazla ülkede bulunan 1.600 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 80.000'nin üzerinde kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

1. GİRİŞ

5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Kanunu(Kısaca “Ar-Ge Kanunu” olarak anılacaktır) kapsamında Ar-Ge merkezi bünyesinde çalışan Ar-Ge personeli ile destek personeline ait sigorta primi işveren hissesinin yarısı, Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Buna göre Ar-Ge merkezinde çalışan personeller için Sosyal Güvenlik Kurumu(SGK)’na bildirilecek Sigortalı Hizmet Bildirgesinde(Kısaca “Bildirge” olarak anılacaktır) 5746 No.lu Kanun türü seçilerek bildirimde bulunulmalıdır.

Ancak aynı ay içerisinde Ar-Ge merkezi personelinin hem Ar-Ge faaliyetinde hem de Ar-Ge dışı faaliyetlerde bulunduğu süreler dikkate alınarak bildirgelerde beyan edilmesinde iki ayrı bildirge verilecek olup, verilecek olan bildirgelerde personelin çalıştığı günden yola çıkılarak hak ettiği ücretinin, SGK tavan ücreti dikkate alınarak bildirilmesi gerekmektedir.

2. SİGORTA PRİMİ DESTEĞİNİN HESAPLANMASI

Ar-Ge Kanununun 3'üncü maddesinin 3'üncü bendinde Sigorta Primi desteği “*1Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli, bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personeli ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin; bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.*” olarak açıklanmıştır.

Aynı zamanda 25.09.2008 tarihli 2008 / 85 no.lu SGK Genelgesinin 14.bölümünde Sigorta Primi İşveren Desteğini oluşturan ücretler açıklanmış olup, buna göre “*2Kapsama giren sigortalılara yapılan ücret dışındaki (ikramiye, prim v.b) ödemeler ile, kapsama giren sigortalıların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmalarını nedeniyle hak ettikleri ücretleri, destek kapsamına alınmadığından, bu nitelikteki ödemeler Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir.*”

¹ 28.02.2008 tarihli 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Kanunu

² 25.09.2018 tarihli 2008/85 no.lu Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi konulu SGK Genelgesi

Bu durumu örnekle açıklayacak olursak,

Örnek 1: “ABC A.Ş.” Ar-Ge Kanununda yer alan desteklerden yararlanabilmektedir. “ABC A.Ş.” nin Ar-Ge merkezi bünyesinde çalışan (x) personeli 2019 Haziran ayında 30 gün çalışmış olup, 3.000,00 TL brüt ücrete hak kazanmıştır. (x) personeli 2019 Haziran ayının 20 gününde Ar-Ge faaliyeti kapsamında, kalan 10 günde Ar-Ge dışı faaliyetlerde çalışmıştır. Buna göre personelin bildirgelerde yer alacak olan beyanı aşağıdaki gibidir.

1.Bildirge(*)	
Gün	Ücret
20	2.000,00 TL

2.Bildirge(**)	
Gün	Ücret
10	1.000,00 TL

(*) 5746 kanun türü seçilecek olan bildirge

(**) Kanun tür kodu seçilmeksizin veya yararlanılabilecek kanun türü seçilen bildirge

Yukarıda yer alan örneği genişletecek olursak, 2019 Haziran ayında (x) personelinin 3.000,00 TL brüt ücretine ek olarak 1.000,00 TL ikramiyeye hak kazanması durumunda ise yapılacak olan beyan aşağıdaki gibidir.

1.Bildirge(*)	
Gün	Ücret
20	2.000,00 TL

2.Bildirge(**)	
Gün	Ücret
10	2.000,00 TL

(*) 5746 kanun türü seçilecek olan bildirge

(**) Kanun tür kodu seçilmeksizin veya yararlanılabilecek kanun türü seçilen bildirge

Yukarıda yer alan örnekte, ikramiye tutarının tamamı 2008/85 No.lu SGK Genelgesinde yer alan açıklamalar doğrultusunda Ar-Ge faaliyeti dışında beyan edilecek olan 2.bildirgenin içerisinde yer alacaktır.

3. SİGORTALI HİZMET BİLDİRGELERİNDE GÜN AYRIMININ HESAPLANMASI

Ar-Ge merkezinde çalışan personelin ayrı ayrı beyan edilecek bildirgelerinde, personel ücretinin SGK tavan ücretine takılması problemi ortaya çıkabilmektedir. Birden fazla ihtimalde gerçekleşebilecek olan bu durumun çözümü için SGK tarafından 06.02.2019 tarihli 2009/21 No.lu Genelge yayımlanmıştır.

Aşağıda verilen örnekte, ilk olarak iki ayrı bildirgenin beyanın nasıl olması gerektiği, örneğin devamında ise Ar-Ge dışı faaliyet için verilecek olan bildirgede SGK tavan ücretinin aşılması durumunda yapılması gerekenler açıklanmıştır.

Örnek 2: “ABC A.Ş.” Ar-Ge Kanunu’nda yer alan desteklerden yararlanabilmektedir. “ABC A.Ş.” nin Ar-Ge merkezi bünyesinde çalışan (y) personeli 2019 Haziran ayında 30 gün çalışmış olup, çalışmasından ötürü 13.000,00 TL brüt ücret ve buna ek olarak 3.000,00 TL ikramiyeye hak kazanmıştır. (y) personelinin 2019 Haziran ayının 15 gününde Ar-Ge faaliyeti kapsamında, kalan 15 gününde ise Ar-Ge dışı faaliyetlerde çalışması durumunda personelin bildirelerde yer alacak olan beyanının hesaplaması aşağıdaki gibidir. (2019 yılı SGK Tavan ücreti 19.188,00 TL olarak dikkate alınacaktır)

Brüt Ücret	13.000,00 TL
İkramiye	3.000,00 TL
Toplam Ücret	16.000,00 TL

Beyan edilecek olan bildirelerde gün sayısı 15 gün olacağından iki ayrı bildirgenin tavan ücreti 9.594,00 TL (19.188,00 TL * 15 Gün / 30 Gün) olarak dikkate alınacaktır.

1.Bildirge: 5746 kanun tür kodu seçilecek olan bildirgenin beyanı aşağıdaki gibi olmalıdır.

Gün	SGK Tavan Ücret	Toplam Ücret	Bildirgede Yer Alacak Ücret
15	9.594,00 TL	6.500,00 TL(*)	6.500,00 TL

(*)13.000 TL * 15 Gün / 30 Gün = 6.500 TL

Yukarıda yer alan tablodan görüldüğü üzere (y) personelinin sadece brüt ücreti üzerinden hesaplama yapılmıştır. Personelin hak ettiği ikramiye 2018/85 no.lu SGK genelgesi kapsamında 1. bildirgede dikkate alınmamış olup, bildirgede yer alan ücret tutarı SGK Tavan ücreti aşmadığından dolayı bildirge sorunsuz bir şekilde onaylanacaktır.

2.Bildirge: Kanun tür kodu seçilmeksizin veya yararlanılabilecek kanun türü seçilecek olan ikinci bildirgenin beyanı aşağıdaki gibi olmalıdır.

Gün	SGK Tavan Ücret	Toplam Ücret	Bildirgede Yer Alacak Ücret
15	9.594,00 TL	9.500,00 TL(*)	9.500,00 TL

(*)(13.000 TL * 15 Gün / 30 Gün = 6.500 TL) + 3.000 TL ikramiye

Verilecek olan 2.bildirge, personelin brüt ücretinin Ar-Ge dışı faaliyetine isabet eden kısmı ile hak ettiği ikramiye tutarı toplanarak beyan edilecektir.

Bu örneğimizde, verilecek olan iki ayrı bildirgede de yer alan ücretler SGK tavan ücreti geçmediğinden bildirgeler sorunsuz olarak verilebilecektir.

Aynı örnekten yola çıkarak, (y) personelinin 2019 Haziran ayında aldığı primin 7.000,00 TL olarak değişmesi durumunda, 2. bildirgede yer alacak ücret tutarı SGK tavan ücretini aşacaktır. 2. bildirgede gerçekleşen aşımın detayı ise aşağıdaki gibidir.

Gün	SGK Tavan Ücret	Toplam Ücret	Bildirgede Yer Alacak Ücret
15	9.594,00 TL	13.500,00 TL(*)	9.594,00 TL

(*)(13.000 TL * 15 Gün / 30 Gün = 6.500 TL) + 7.000 TL ikramiye

Toplam ücret SGK tavan ücreti aşmaktadır. Buna göre 06.02.2019 tarihli 2009/21 No.lu SGK Genelgesinde yer alan açıklamalar doğrultusunda verilecek olan iki bildirgede de değişiklik yapılacaktır.

1.Bildirge: 5746 kanun türü seçilecek olan bildirgede gün sayısına “15” yerine “0” yazılacak olup, ücret kısmına ise 15 günlük Ar-Ge faaliyeti kapsamında hak ettiği ücret olan **6.500,00 TL** yazılacaktır.

2.Bildirge: Kanun tür kodu seçilmeksizin veya yararlanılabilecek kanun türü seçilerek verilecek olan ikinci bildirgenin gün sayısı kısmına personelin Ar-Ge faaliyetleri kapsamında geçirdiği süre(15 gün) ile Ar-Ge faaliyeti dışında geçirdiği sürenin(15 gün) toplamı olan 30 gün yazılacaktır.

Bildirgenin ücret kısmına ise, personelin Haziran ayında Ar-Ge faaliyetleri kapsamında hak ettikleri ücret(a), Haziran ayında Ar-Ge faaliyeti dışında hak ettikleri ücret(b) ile prim, ikramiye vb.(c) ödemeler toplamının SGK tavan ücretine kadar olan kısmından 1.bildirgede yer alan tutarın(a) düşülmesi ile bulunacaktır.

(a)+(b)+(c) toplamının o döneme ilişkin SGK tavan ücretini aşması durumunda SGK tavan tutarı olan 19.188,00 TL dikkate alınacak olup, bu tutardan 1.bildirgede beyan edilen(a) tutar düşülerek beyanda bulunulacaktır.

(a)= 6.500,00 TL

(b)= 6.500,00 TL

(c)= 7.000,00 TL

Toplam ücret 20.000,00 TL olup, 19.188,00 TL'yi 812,00 TL kadar aştığı için SGK tavan ücreti olan 19.188,00 TL dikkate alınacaktır.

19.188,00 TL(SGK tavan ücret) - 6.500,00 TL(1.bildirge) = **12.688,00 TL** beyan edilecektir.

Buna göre beyan edilecek olan iki ayrı bildirgenin detayları aşağıdaki gibidir.

1. Bildirge(*)	
Gün	Ücret
0	6.500,00 TL

2. Bildirge(**)	
Gün	Ücret
30	12.688,00 TL

(*) 5746 kanun türü seçilecek olan bildirge

(**) Kanun tür kodu seçilmeksizin veya yararlanılabilecek kanun türü seçilen bildirge

2019 Haziran döneminde (y) personelinin toplam ücreti 20.000,00 TL olmasına rağmen bildirgelerin toplamında SGK tavan ücreti olan 19.188,00 TL beyan edilecek olup, aşımı gerçekleşen 812,00 TL ise takip eden aydan itibaren iki ayı geçmemek üzere (Temmuz ve Ağustos) ücrete dahil edilmelidir.

4. SONUÇ

Yukarıda yer alan bölümlerde 5746 Sayılı Kanun kapsamında yer alan desteklerden yararlanan mükelleflerin, prim, ikramiye vb. ücretlerin de dahil edileceği Sigortalı Hizmet Bildirgelerinde sıklıkla karşılaştığı personel çalışma günü beyanı problemi ve bu problemin çözümü konusunda yapılması gerekenler açıklanmıştır.

5746 tür kodu seçilerek verilecek olan bildirgelerde karşılaşılabilecek olan sorunların çözümü için SGK tarafından yayımlanan 2009/21 No.lu Genelge'de yer alan açıklamalar doğrultusunda prim gün sayılarının ve personel ücretlerinin doldurulması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- ❖ 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
- ❖ Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama Ve Denetim Yönetmeliği
- ❖ 2008/85 Sayılı SGK Genelgesi
- ❖ 2009/21 Sayılı SGK Genelgesi